

De toekomst van religie

Daniel Dennett - Richard Rorty - Jacques Derrida

6 - 10 augustus

Docent: Jan Flaming

De afgelopen jaren hebben verschillende spraakmakende en invloedrijke filosofen zich met de vraag naar de betekenis van religie bezig gehouden. In de zomercursus *De toekomst van religie* bespreken wij (o.a.) teksten van Richard Rorty (1931), Jacques Derrida (1930-2004) en Daniel Dennett (1942) waarin zij hun antwoord geven op de vraag: *Wat betekent religie (nog) voor ons?*

Rorty stelt voor om gehoorzaamheid aan de wet van de naastenliefde als enige *publieke* uitdrukking van religieus leven op te vatten. Voor Derrida is het verlangen naar gerechtigheid verbonden met het 'Messiaanse' en met de *khôra* (het onbepaalbare) als namen voor de twee bronnen van religie. Dennett beschouwt religie als een natuurlijk fenomeen en vraagt zich af of geloof in God nog van nut is voor het overleven en de kwaliteit van het leven van de mens. We voeren eveneens gesprekken over onze eigen opvattingen over religie en de relatie tussen religie en moraal.

Deze zomercursus biedt de deelnemers dan ook de kans om kennis te maken met de opvattingen van drie vooraanstaande hedendaagse denkers en de gelegenheid om een gesprek te voeren over (de betekenis van) religie.

Programma

Maandag 6 augustus: Religie ter discussie

- 10.00 uur Aankomst & ontvangst
- 10.30 uur Inleiding: *Filosofie – filosoferen*
- 15.00 uur Referaat: *Richard Dawkins/Herman Philipse*
Richard Dawkins: God als misvatting, het bestaan van God - zeven standpunten en de wortels van de religie / Herman Philipse: De onverenigbaarheid van religie met wetenschap en (dus) onredelijkheid van religie
- 20.00 uur Gesprek

Dinsdag 7 augustus: Daniel Dennett

- 09.30 uur Inleiding op Daniel Dennett
Van Het bewustzijn verklaard (1991) via *Darwins gevaarlijke idee* (1995) naar *De betovering van het geloof* (2005)
- 15.00 uur Bespreking van *De betovering van het geloof*
Religie als een natuurlijk fenomeen en de verhouding tussen religie en moraal
- 20.00 uur Gesprek

Woensdag 8 augustus: Richard Rorty

- 09.30 uur Inleiding op Richard Rorty
Van Philosophy and the mirror of nature (1979) via *Contingency, irony, and solidarity* (1989) naar *De toekomst van de religie* (2004)
- 15.00 uur Bespreking van *De toekomst van de religie*
Het einde van de metafysica en van het epistemologisch project en een pleidooi voor een privatisering van religie
- 20.00 uur Gesprek

Donderdag 9 augustus: Jacques Derrida

- 09.30 uur Inleiding op Jacques Derrida
Van Marges de la philosophie (1972) via *La carte postale* (1980) naar *Geloof en weten* (1996)
- 15.00 uur Bespreking van Jacques Derrida: *Geloof en weten*
Twee bronnen respectievelijk twee namen voor de tweevoudigheid van de oorsprong van de religie: het *Messiaanse* ofwel het verlangen naar gerechtigheid en *khôra* ofwel het 'niet-toe-eigenbare'
- 20.00 uur Gesprek

Vrijdag 10 augustus: De toekomst van religie?

- 09.30 uur Recapitulatie: *De toekomst van religie*
De toekomst van religie – volgens Richard Rorty, Daniel Dennett en Jacques Derrida. Gesprek
- 12.30 uur Afsluitende lunch

Personalia

Drs. Jan Flaming richtte in 1994 het Filosofisch Bureau Ataraxia op. Hij organiseert denkvakanties in Griekenland en India, geeft workshops aan (o.a.) adviseurs en artsen en verzorgt al jaren cursussen aan de ISVW. Zie ook: <http://www.ataraxia-filosofischbureau.nl>

Kosten

Arrangement 1: € 535,50 (cursus, koffie/thee, 5 maal lunchbuffet, 4 maal diner incl. 2 drankjes)
Arrangement 2: € 695,50 (arrangement 1 + 1-persoonskamer & ontbijtbuffet)

Vrienden van de ISVW: €13,50 korting

Personen tot 30 jaar krijgen 40% korting op het cursusgeld